

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA PHÁT HÀNH XUẤT BẢN PHẨM**

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP

Đề tài:

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIAO DỊCH
TÁC QUYỀN TRONG HOẠT ĐỘNG XUẤT BẢN
Ở VIỆT NAM TỪ NĂM 2004 ĐẾN NAY**

Giảng viên hướng dẫn:

TS. Đỗ Thị Quyên

Họ và tên:

Vũ Thị Hồng Nhung

Lớp:

PHXBP - 25A

Niên khoá :

2006 - 2010

Hà Nội, 2010

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Đối tượng và phạm vi	2
3. Phương pháp nghiên cứu	3
CHƯƠNG 1: VAI TRÒ CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIAO DỊCH TÁC QUYỀN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY	4
1.1 Một số khái niệm liên quan đến hoạt động giao dịch tác quyền.	4
1.1.1 Nhận thức chung về xuất bản.....	4
1.1.2 Đặc trưng của hoạt động xuất bản	7
1.2 Giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền trong hoạt động xuất bản	10
1.2.1 Một số khái niệm.....	10
1.2.2 Mục đích của các giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền	13
1.2.3 Nội dung các giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền.....	18
1.2.4 Vai trò của các giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền	25
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIAO DỊCH TÁC QUYỀN TRONG HOẠT ĐỘNG XUẤT BẢN Ở VIỆT NAM TỪ NĂM 2004 ĐẾN NAY	30
2.1 Hoạt động giao dịch tác quyền từ khi Công ước Berne được thi hành tại Việt Nam	30
2.2 Giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền từ năm 2004 đến nay	51

2.2.1 Xây dựng môi trường pháp lý lành mạnh.....	51
2.2.2 Chính sách tài chính hỗ trợ các doanh nghiệp.....	58
2.2.3 Tăng cường đào tạo nguồn nhân lực.....	61
2.2.4 Các doanh nghiệp nâng cao tính tự chủ trong kinh doanh	63
2.3 Kết quả hoạt động giao dịch tác quyền đã mang lại cho các doanh nghiệp hiện nay	64
2.4 Nhận xét chung về giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền hiện nay	67
2.4.1 Ưu điểm.....	67
2.4.2 Hạn chế.....	68
CHƯƠNG 3: MỘT SỐ KIẾN NGHỊ NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG GIAO DỊCH TÁC QUYỀN TRONG LĨNH VỰC XUẤT BẢN TRONG THỜI GIAN TỚI	71
3.1 Xu hướng phát triển của hoạt động xuất bản ở Việt Nam trong thời kỳ hội nhập.....	71
3.2 Tính tất yếu khách quan của việc đưa ra các giải pháp.	73
3.2.1 Đối với các Doanh nghiệp	73
3.2.2 Đối với Nhà nước.....	88
KẾT LUẬN.....	88
PHỤ LỤC THAM KHẢO	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Kinh tế Việt Nam là nền kinh tế hỗn hợp. Việt Nam đã, đang và sẽ tích cực trên con đường hội nhập toàn diện với khu vực và trên thế giới. Đặc biệt là sau khi gia nhập Tổ chức Thương Mại Thế giới (WTO), chúng ta có nhiều cơ hội để phát triển. Tuy nhiên, chính điều đó cũng mang lại không ít khó khăn, thách thức cho các ngành kinh tế ở Việt Nam nói chung và ngành Xuất bản - Phát hành nói riêng.

Từ khi Công ước Berne được thi hành tại Việt Nam (26/10/2004), ngành Xuất bản thực sự chuyển sang một giai đoạn mới với những chặng đường gian nan. Càng ngày các doanh nghiệp xuất bản phẩm Việt Nam càng nhận thức rõ hơn những cơ hội và thách thức trên thị trường ẩn chứa vô vàn rủi ro. Nổi bật nhất là việc tìm và mua bản quyền xuất bản sách. Đây là khó khăn và cũng là tình trạng chung của các Nhà xuất bản và Doanh nghiệp Phát hành xuất bản phẩm hiện nay. Việc tìm kiếm bản quyền xuất bản sách đang là một vấn đề lớn đối với các doanh nghiệp kinh doanh xuất bản phẩm bởi để giao dịch tác quyền thành công các đơn vị cần nghiên cứu thị trường trong nước, nắm vững các yếu tố thị trường hiểu rõ quy luật vận động của thị trường nhằm đáp ứng kịp thời nhu cầu, thị hiếu của người tiêu dùng. Các doanh nghiệp kinh doanh xuất bản phẩm cần phải tiến hành nghiên cứu về mặt hàng, nhu cầu thị trường, lựa chọn bạn hàng và giá cả xuất bản phẩm mà mình mua bản quyền. Ngoài ra, cần thực hiện tốt chủ trương, chính sách pháp luật của Nhà nước cũng như luật pháp quốc tế, có chính sách tài chính hỗ trợ cho các doanh nghiệp như vậy việc giao dịch mới có thể mang lại hiệu quả cho doanh nghiệp. Đối với doanh nghiệp cũng cần phải đào tạo đội ngũ cán bộ có trình độ và chuyên môn, năng động, tự chủ trong mọi trường hợp với việc tìm kiếm, lựa chọn tác phẩm, tác giả để thực hiện giao dịch mua bán. Theo thống kê thực tế thì từ sau ngày Việt Nam kí Công ước Berne số sách dịch giảm sút đáng kể trên thị trường, các Nhà xuất bản đã giảm

trung bình từ 30% đến 40% doanh thu vì không có được bản quyền để xuất bản sách của nước ngoài. Từ thực trạng trên, em nhận thấy giao dịch tác quyền đang gặp phải những khó khăn và cần được giải quyết kịp thời để giao dịch tác quyền nói riêng và hoạt động xuất bản nói chung ngày càng phát triển, mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội lớn. Giải quyết được những khó khăn đang tồn tại trong hoạt động này có một ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với sự phát triển chung của ngành công nghiệp Xuất bản.

Là một sinh viên năm thứ tư chuyên ngành Phát hành xuất bản phẩm, với mong muốn có một bài viết thật tâm huyết về hoạt động của ngành, em đã chọn đề tài: **“Giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền trong hoạt động xuất bản ở Việt Nam từ năm 2004 đến nay”** làm khóa luận tốt nghiệp. Nhưng do những hạn chế về điều kiện, thời gian, trình độ nên khóa luận chỉ đưa ra một số giải pháp cơ bản để nâng cao hiệu quả của giao dịch tác quyền. Từ đó, tháo gỡ những khó khăn và thúc đẩy hoạt động kinh doanh của các đơn vị Phát hành xuất bản phẩm ngày càng phát triển và bền vững.

2. Đối tượng và phạm vi

- Đối tượng nghiên cứu của khóa luận được xác định là một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền trong hoạt động xuất bản ở Việt Nam.

- Phạm vi nghiên cứu: Đề tài tập trung đi sâu tìm hiểu các giải pháp đang được Nhà nước, các đơn vị sản xuất kinh doanh xuất bản phẩm ở Việt Nam (Nhà xuất bản, công ty phát hành) áp dụng để nâng cao hiệu quả hoạt động mua bán bản quyền hiện nay, đặc biệt hoạt động mua bán tác quyền với các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp xuất bản phẩm ngoài nước. Thời gian nghiên cứu từ năm 2004 đến nay (từ khi Việt Nam gia nhập Công ước Berne)

Ngoài phần mở đầu và kết luận, bài viết gồm 3 chương:

Chương I: Vai trò của các giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền đối với hoạt động xuất bản ở Việt Nam hiện nay

Chương II: Thực trạng giải pháp nâng cao hiệu quả giao dịch tác quyền trong hoạt động xuất bản ở Việt Nam hiện nay

Chương III: Một số kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động giao dịch tác quyền trong lĩnh vực xuất bản trong thời gian tới.

3. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, em đã sử dụng một số phương pháp sau:

- Phương pháp duy vật biện chứng
- Phương pháp phân tích - tổng hợp
- Phương pháp thống kê - so sánh
- Phương pháp điều tra xã hội học

Dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thành bài nghiên cứu, nhưng do hạn chế về kinh nghiệm thực tế và trình độ nhận thức nên bài viết không thể tránh khỏi những thiếu sót. Em rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của quý thầy cô, các nhà khoa học và các nhà chuyên môn để khóa luận hoàn thiện hơn.

Qua đây, em xin được gửi lời cảm ơn chân thành tới các cô chú, anh chị cán bộ nhân viên của Nhà xuất bản Kim Đồng, Công ty Văn hoá và Truyền thông Nhã Nam, Công ty Văn hoá sáng tạo Trí Việt, Nhà xuất bản Trẻ trong thời gian qua đã giúp đỡ em trong quá trình nghiên cứu, các thầy cô trong khoa Phát hành xuất bản phẩm, đặc biệt là TS. Đỗ Thị Quyên, người đã trực tiếp giúp đỡ em trong suốt thời gian qua.

Em xin chân thành cảm ơn!

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hoá Thông tin (1998), Hội thảo quyền tác giả trong lĩnh vực xuất bản. Thực trạng và giải pháp, Hà Nội
2. Bộ Văn hoá - Thông tin (nay là Bộ Thông tin và Truyền thông). Cục Xuất bản, Báo cáo tổng kết hoạt động xuất bản từ năm 2004 đến nay.
3. Bộ Thông tin và Truyền thông. Cục Xuất bản. Luật xuất bản và các hướng dẫn thi hành
4. Bộ Văn hoá Thông tin. Cục Xuất bản năm (2002), Kỷ yếu 50 năm ngành xuất bản - in - phát hành sách Việt Nam (1952 - 2002), nhà xuất bản Thống kê.
5. Bộ Văn hoá Thông tin. Thanh tra bộ (2006). Báo cáo tổng kết công tác năm 2005 - 2008.
6. Cục Xuất bản (2002), Từ điển thuật ngữ Xuất bản, in, phát hành, thư viện, bản quyền, Nhà xuất bản Từ điển Bách Khoa.
7. Thanh tra Văn hóa - Thông tin (2007), Hội thảo chuyên đề bàn về công tác phòng và chống in lậu xuất bản phẩm, Tam Đảo.
8. Luật sở hữu trí tuệ năm 2005 và văn bản hướng dẫn thi hành, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội
9. Luật Thương mại năm 2005 và văn bản hướng dẫn thi hành, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội
10. Bộ luật Dân sự, Nhà xuất bản Chính Trị Quốc gia, 2009
11. Luật thuế giá trị gia tăng năm 2008 và văn bản hướng dẫn thi hành, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, 2009
12. Quản trị Tài chính, Nhà xuất bản Tài chính, 2006
13. Bộ Thông tin và Truyền thông, Cục Xuất bản, Một số văn bản chỉ đạo và quản lý của Đảng, Nhà nước về hoạt động xuất bản, Nhà xuất bản Bưu Điện, 2007

14. Một số trang web như:

- [http:// www.cov.gov.vn](http://www.cov.gov.vn) (Cục bản quyền tác giả văn học - nghệ thuật)
- <http://www.mic.gov.vn> (Bộ Thông tin và Truyền thông - Cục xuất bản)
- <http://www.nhanam.vn> (Công ty Nhã Nam)
- <http://www.firstnews.com.vn> (Công ty Văn hóa và sáng tạo Trí Việt)
- <http://www.fahasa.com.vn> (Công ty cổ phần phát hành sách Thành phố Hồ Chí Minh - Fahasa)
- [http:// bachvietbooks.com.vn](http://bachvietbooks.com.vn) (Công ty cổ phần Sách Bách Việt)
- <http://phuongnamvh.com> (Công ty cổ phần sách Phương Nam)
- <http://www.nxbtre.com.vn> (Nhà xuất bản Trẻ)
- <http://www.nxbkimdong.com.vn> (Nhà xuất bản Kim Đồng)